

Suvestinė redakcija nuo 2002-01-01 iki 2005-07-13

Įstatymas paskelbtas: Žin. 1994, Nr. [8-120](#), i. k. 0941010ISTA000I-372

LIETUVOS RESPUBLIKOS PATENTŲ ĮSTATYMAS

1994 m. sausio 18 d. Nr. I-372
Vilnius

Įstatymas įteisina išradimus kaip pramoninės nuosavybės objektus, reglamentuoja fizinių ir juridinių asmenų teises bei pareigas, atsirandančias sukūrus išradimus, suteikia šiems išradimams teisinę apsaugą.

I SKIRSNIS IŠRADIMŲ APSAUGA

1 straipsnis. Išradimų apsaugos forma

Išradimų apsaugos forma yra patentas, kurį išduoda Lietuvos Respublikos valstybinis patentų biuras šio įstatymo nustatyta tvarka.

2 straipsnis. Patentabilūs išradimai

Bet kokios technikos srities išradimai yra patentabilūs, jeigu jie yra nauji, išradimo lygio ir turi pramoninį pritaikomumą.

Išradimais nelaikomi:

- 1) atradimai, mokslo teorijos ir matematiniai metodai;
- 2) gaminių išoriniai vaizdai;
- 3) žaidimų, intelektinės arba ūkinės veiklos planai, taisyklės ir būdai, taip pat kompiuterių programos;

- 4) informacijos teikimo būdai.

Patentai neišduodami už:

- 1) žmonių arba gyvūnų gydymo terapinius arba chirurginius būdus, ligų diagnozavimo ir profilaktikos būdus, kurie taikomi žmogaus arba gyvūno kūnui. Ši nuostata netaikoma, jeigu išradimo objektas yra įrenginys arba medžiaga, naudojami tiems būdams;

- 2) augalų arba gyvūnų veisles ar iš esmės biologinius jų išvedimo būdus. Ši nuostata netaikoma mikrobiologiniams augalų arba gyvūnų produkavimo būdams bei tokiais būdais gautiems produktams;

- 3) išradimus, kurių komercinis panaudojimas prieštarautų visuomenės interesams, moralės ir humaniškumo principams. Sprendimai neišduoti patentų negali būti priimami vien dėl to, kad naudoti tokius išradimus draudžia įstatymai ar kiti teisės aktai.

Jeigu išradimo objektas yra būdas, tai patentinė apsauga suteikiama ir tuo būdu pagamintam gaminiui.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [IX-568](#), 2001-10-30, Žin., 2001, Nr. 94-3308 (2001-11-09), i. k. 1011010ISTA00IX-568

3 straipsnis. Išradimo naujumas

Išradimas yra naujas, jeigu jis nežinomas technikos lygiu.

Technikos lygiu laikoma visa, kas iki patentinės paraiškos padavimo datos arba, jeigu pretenduojama į prioritetą, iki prioriteto datos buvo viešai skelbta arba naudota Lietuvos Respublikoje ar užsienyje.

Išradimas nelaikomas nauju, jeigu jis, nors ir nežinomas technikos lygiu, yra aprašytas kito pareiškėjo patentinėje paraiškoje, kurios padavimo data yra ankstesnė ir kuri buvo paskelbta oficialiame Valstybinio patentų biuro biuletenyje vėliau arba tą pačią dieną, kai buvo nustatytas technikos lygis.

4 straipsnis. Išradimo lygis

Išradimas yra išradimo lygio, jeigu jis nežinomas atitinkamos srities specialistui technikos lygiu.

5 straipsnis. Pramoninis pritaikomumas

Pramoninį pritaikomumą turi išradimas, kurį galima pagaminti ar panaudoti pramonėje, žemės ūkyje, sveikatos apsaugos ar kitose srityse.

6 straipsnis. Lengvatinis terminas

Išradimo patentabilumui pripažinti netrukdo informacijos apie jį paskleidimas, jeigu ši informacija buvo paskleista per 6 mėnesius iki patentinės paraiškos padavimo datos ir jeigu ją paskleidė:

1) asmuo, norėdamas pakenkti išradėjui arba jo teisių perėmėjui;

2) išradėjas arba jo teisių perėmėjas, eksponuodamas išradimą oficialioje ar oficialiai pagal Tarptautinių parodų konvenciją, pasirašytą 1928 m. lapkričio 22 d. Paryžiuje, pripažintoje parodoje.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-568](#), 2001-10-30, *Žin.*, 2001, Nr. 94-3308 (2001-11-09), i. k. 1011010ISTA00IX-568

Išradėjas arba jo teisių perėmėjas, norintis pasinaudoti šio straipsnio pirmojoje dalyje nurodytu lengvatiniu terminu, privalo įrodyti, kad jis turi teisę į šį terminą.

7 straipsnis. Teisė į patentą

Teisė į patentą priklauso išradėjui arba teisių perėmėjui, arba darbdaviui, jeigu išradimas yra tarnybinis. Jeigu išradimas sukurtas įmonėje, įstaigoje, organizacijoje, atliekančioje mokslinio tyrimo, projektavimo, konstravimo ir kitus kūrybinio pobūdžio darbus pagal sutartį su užsakovu, kuris finansuoja atitinkamą darbą, teisė į išradimo patentą nustatoma šia sutartimi. Jeigu darbdavys atsisako teisės į patentą arba per keturis mėnesius nepraneša išradėjui apie ketinimą pasinaudoti šia teise, teisė į patentą pereina išradėjui. Išradimo bendraautoriai turi lygias teises į patentą, jeigu jie nėra susitarę kitaip.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [VIII-590](#), 1997-12-23, *Žin.*, 1997, Nr. 119-3078 (1997-12-31), i. k. 0971010ISTAVIII-590

Jeigu keli išradėjai sukūrė tokį pat išradimą visiškai atskirai, teisė į patentą priklauso tam išradėjui, kuris pirmas padavė paraišką Valstybiniam patentų biurui ar turi ankstesnę prioritetą teisę į šį išradimą, jeigu vėliau toji paraiška nebuvo atšaukta ar laikoma atšaukta.

8 straipsnis. Tarnybiniai išradimai

Tarnybinis išradimas – tai išradimas, sukurtas:

1) darbo sutarties, kuri numato išradybos veiklą, vykdymo metu;

2) esant konkrečiam pavedimui, projektavimo, konstravimo, mokslinio tyrimo arba technologijų kūrimo metu;

3) naudojantis sukaupta įmonės, įstaigos ar organizacijos patirtimi arba jos technologijomis ir įrengimais.

Darbuotojas, sukūręs tarnybinį išradimą, privalo nedelsdamas apie tai raštu pranešti darbdaviui. Iki patentinės paraiškos padavimo darbdavys ir darbuotojas negali atskleisti išradimo esmės.

Patentinė paraiška dėl tarnybinio išradimo paduodama Valstybiniam patentų biurui įmonės, įstaigos ar organizacijos vardu.

Darbdavys, gavęs tarnybinio išradimo patentą, privalo mokėti išradėjui autorinį atlyginimą. Šio atlyginimo dydis priklauso nuo išradimo ekonominės vertės ir kitos naudos, kurią darbdavys gali gauti panaudojęs šį išradimą. Autorinio atlyginimo ir mokėjimo sąlygos nustatomos darbdavio ir išradėjo pasirašomoje autorinio atlyginimo sutartyje, kuri sudaroma ne vėliau kaip per pusę metų nuo patento išdavimo arba per metus nuo išradimo naudojimo pradžios, jeigu išradimas pradėtas naudoti iki patento išdavimo. Jeigu darbdavys nevykdo autorinio atlyginimo mokėjimo sutarties reikalavimų arba tokia sutartis nurodytais terminais nesudaroma, išradėjas turi teisę kreiptis į teismą, kad būtų pripažintas tarnybinio išradimo patento savininku.

Autorinis atlyginimas nemokamas, jeigu darbuotojo darbo sutartyje yra numatytas išradimų kūrimas ir už tai jam buvo arba yra mokamas sutartas padidintas atlyginimas.

Jeigu tarp šalių nėra susitarimo, atlyginimo dydį nustato teismas.

Darbdavio ir darbuotojo teisės ir pareigos, susijusios su tarnybiniais išradimais, išskyrus autorinio atlyginimo mokėjimą, pasibaigia patentui netekus galios arba po metų nuo darbo santykių nutraukimo.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-590](#), 1997-12-23, Žin., 1997, Nr. 119-3078 (1997-12-31), i. k. 0971010ISTAVIII-590

9 straipsnis. Išradėjo nurodymas

Patentinėje paraiškoje ir patente turi būti nurodyta išradėjo arba išradėjų pavardės.

Valstybinis patentų biuras, skelbdamas patentinę paraišką ar patentą, privalo nurodyti išradėjo ar išradėjų pavardes.

Išradėjas turi teisę reikalauti, kad jo pavardė nebūtų skelbiama. Dėl to jis turi pateikti Valstybiniam patentų biurui prašymą. Valstybinis patentų biuras privalo šį prašymą patenkinti.

II SKIRSNIS PATENTŲ IŠDAVIMAS

10 straipsnis. Patentinės paraiškos padavimas

Asmuo, norintis gauti išradimo patentą, turi paduoti patentinę paraišką Valstybiniam patentų biurui. Paraišką gali paduoti keletas juridinių ar fizinių asmenų arba fiziniai ir juridiniai asmenys kartu.

Paraišką pareiškėjo vardu gali paduoti ir jo atstovas. Juridiniai ir fiziniai asmenys iš užsienio valstybių paraiškas Valstybiniam patentų biurui paduoda per Lietuvos Respublikos patentinius patikėtinius.

11 straipsnis. Patentinė paraiška

Patentinę paraišką sudaro:

- 1) prašymas išduoti patentą;
- 2) išradimo aprašymas;
- 3) vieno ar daugiau punktų išradimo apibrėžtis;
- 4) brėžiniai, jeigu jų reikia išradimo esmei paaiškinti;
- 5) referatas;
- 6) dokumentas, patvirtinantis, kad sumokėtas mokestis;
- 7) dokumentas apie teisę paduoti patentinę paraišką (jei ją paduoda ne išradėjas) ir pareiškimas dėl išradimo autorystės.

Prašymas išduoti patentą pateikiamas lietuvių kalba. Kiti dokumentai pateikiami lietuvių ar kita Valstybinio patentų biuro nustatyta kalba. Jeigu patentinės paraiškos dokumentai pateikiami ne lietuvių kalba, prie jų pridedamas vertimas į lietuvių kalbą. Patentinės paraiškos dokumentų vertimą pareiškėjas privalo pateikti Valstybiniam patentų biurui per 3 mėnesius nuo patentinės paraiškos padavimo datos.

12 straipsnis. Patentinės paraiškos padavimo datos suteikimas

Patentinės paraiškos padavimo data laikoma ta diena, kai Valstybinis patentų biuras gavo šiuos dokumentus:

- prašymą išduoti patentą;
- išradimo aprašymą su apibrėžtimi;
- brėžinius, jeigu jų reikia išradimo esmei paaiškinti;
- dokumentą, patvirtinantį, kad sumokėtas mokestis.

Jeigu pareiškėjas nors vieno iš šio straipsnio pirmojoje dalyje išvardintų dokumentų nepateikė, patentinei paraiškai padavimo data nesuteikiama.

13 straipsnis. Išradimo esmės atskleidimas

Išradimo aprašymas turi atskleisti išradimą aiškiai ir išsamiai, kad atitinkamos srities specialistas galėtų jį panaudoti.

Jeigu patentinė paraiška paduota dėl biologinės medžiagos, kurios negalima aprašyti taip, kad ją galėtų panaudoti tos srities specialistas, ir ši medžiaga yra visuomenei neprieinama, ji turi būti atiduota saugoti deponavimo įstaigai. Prie Valstybiniam patentų biurui paduodamos patentinės paraiškos pridedamas dokumentas apie biologinės medžiagos deponavimą.

Patentinėje paraiškoje išradimo aprašymas turi būti pateiktas pagal Valstybinio patentų biuro reikalavimus.

14 straipsnis. Išradimo apibrėžtis

Išradimo apibrėžtį gali sudaryti vienas ar daugiau apibrėžties punktų. Už kiekvieną po 10-ojo einantį apibrėžties punktą mokamas papildomas mokestis.

Išradimo apibrėžtis nustato patento suteikiamos teisinės apsaugos ribas.

Visi apibrėžties punktai turi būti tikslūs ir konkretūs.

Išradimo apibrėžties punktai pateikiami pagal Valstybinio patentų biuro reikalavimus.

15 straipsnis. Referatas

Referate pateikiama techninė informacija apie išradimą Valstybinio patentų biuro nustatyta tvarka. Nustatant patento teisinės apsaugos ribas, į referatą neatsižvelgiama.

16 straipsnis. Išradimo vienumas

Patentinė paraiška paduodama dėl vieno išradimo arba išradimų grupės, kurią jungia bendra išradybos mintis.

Išradimo vienumo nesilaikymas neduoda pagrindo išduotą patentą paskelbti negaliojančiu.

17 straipsnis. Atskirta paraiška

Pareiškėjas, kuris nesilaikė išradimo vienumo reikalavimų, privalo atskirti patentinę paraišką į dvi ar daugiau paraiškų (atskirtos paraiškos). Pareiškėjas gali savo iniciatyva atskirti patentinę paraišką į dvi ar daugiau paraiškų.

Kiekvienoje atskiroje patentinėje paraiškoje išradimo esmė neturi būti plačiau atskleista negu išradimo esmė pirminėje patentinėje paraiškoje.

Kiekvienai atskirtai patentinei paraiškai nustatoma pirminės paraiškos padavimo data arba, jeigu pretenduojama į prioritetą, pirminės paraiškos prioriteto data.

Prioriteto dokumentai ir visi būtini vertimai, pateikti Valstybiniam patentų biurui su pirmine patentine paraiška, tinka visoms atskirtoms paraiškoms.

18 straipsnis. Prioriteto teisė

Pareiškėjas, paduodamas patentinę paraišką, gali pateikti prašymą suteikti prioritetą pagal Paryžiaus konvenciją dėl pramoninės nuosavybės saugojimo vienos ar kelių anksčiau paduotų kitose valstybėse nacionalinių ar tarptautinių paraiškų pagrindu, nurodydamas tos paraiškos ar paraiškų padavimo datą ir valstybę.

Valstybinis patentų biuras gali reikalauti iš pareiškėjo, paduodančio prašymą suteikti prioritetą, per 3 mėnesius nuo paraiškos padavimo datos pristatyti anksčiau paduotos ar paduotų paraiškų kopijas ir jų vertimą į lietuvių kalbą.

Valstybinis patentų biuras, nustatęs, kad nesilaikoma šio straipsnio antrosios dalies reikalavimų, gali pareikalauti pareiškėjo juos įvykdyti. Pareiškėjui to nepadarius, laikoma, kad šio straipsnio pirmojoje dalyje nurodytas prašymas suteikti prioritetą nebuvo paduotas.

19 straipsnis. Ekspertizė

Valstybinis patentų biuras, atlikdamas patentinės paraiškos ekspertizę, nustato, ar pareiškėjas laikosi 2 straipsnio antrojoje ir trečiojoje dalyse, 11 straipsnyje, 13 straipsnio antrojoje ir trečiojoje dalyse, 14 ir 18 straipsniuose išvardytų reikalavimų.

Valstybinis patentų biuras, nustatęs, kad paraiška neatitinka šio straipsnio pirmojoje dalyje išvardytų straipsnių reikalavimų, pasiūlo pareiškėjui šiuos reikalavimus įvykdyti. Pareiškėjui to nepadarius, Valstybinis patentų biuras priima sprendimą neišduoti patento.

20 straipsnis. Patentinės paraiškos taisymas.

Paraiškos atšaukimas

Pareiškėjas turi teisę taisyti patentinę paraišką per visą jos nagrinėjimo Valstybiniame patentų biure laiką.

Patentinės paraiškos taisymai neturi keisti bei išplėsti išradimo esmės ar ribų.

Pareiškėjas turi teisę atšaukti patentinę paraišką bet kuriuo jos nagrinėjimo Valstybiniame patentų biure metu.

21 straipsnis. Patentinės paraiškos skelbimas

Valstybinis patentų biuras oficialiame biuletenyje skelbia patentinę paraišką tokią, kokią pateikė pareiškėjas, praėjus 18 mėnesių nuo jos padavimo datos arba jeigu pretenduojama į prioritetą – nuo jos prioriteto datos. Jeigu pareiškėjas raštu paprašo Valstybinį patentų biurą anksčiau paskelbti jo patentinę paraišką, Valstybinis patentų biuras ją skelbia, bet ne anksčiau kaip po šešių mėnesių nuo jos padavimo datos.

Patentinė paraiška neskelbiama, jeigu per 17 mėnesių nuo jos padavimo ar prioriteto datos ji buvo atšaukta.

Paskelbtai patentinei paraiškai nuo jos paskelbimo iki patento išdavimo datos suteikiama laikina teisinė apsauga.

Jeigu paskelbta patentinė paraiška vėliau buvo atšaukta arba nugincyta kito asmens, laikoma, kad pareiškėjui nebuvo suteikta šio straipsnio trečiojoje dalyje numatyta laikina teisinė apsauga.

Išlaptinus išradimą, jo autoriui išmokamas atlyginimas pagal sutartį, sudarytą tarp valstybinių paslapčių saugojimo institucijos ir išradimo autoriaus.

22 straipsnis. Patento išdavimas

Jeigu patentinė paraiška atitinka ekspertizės reikalavimus, Valstybinis patentų biuras, pareiškėjui sumokėjus mokestį, per šešis mėnesius išduoda patentą.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [VIII-590](#), 1997-12-23, *Žin.*, 1997, Nr. 119-3078 (1997-12-31), i. k. 0971010ISTAVIII-590

Valstybinis patentų biuras, priėmęs sprendimą išduoti patentą, paskelbia tai savo oficialiame biuletenyje.

Patento dokumento formą ir įrašomų jame duomenų kiekį nustato Valstybinis patentų biuras.

Išduodamas vienas patento egzempliorius. Esant keliems pareiškėjams, jeigu nesusitarta kitaip, patentas išduodamas prašyme nurodytam pirmam pareiškėjui.

23 straipsnis. Patentų registras

Valstybinis patentų biuras veda Lietuvos Respublikos patentų registrą. Patentai registre numeruojami jų išdavimo eilės tvarka.

Į Lietuvos Respublikos patentų registrą įrašomi duomenys apie patentą, taip pat jo taisymų ir kiti duomenys, susiję su patento išdavimu, naudojimu bei apsauga.

Bet kurių asmenų, sumokėjusių mokesčių, prašymu Valstybinis patentų biuras išduoda išrašą iš Lietuvos Respublikos patentų registro. Patvirtintas registro išrašas yra oficialus dokumentas.

24 straipsnis. Susipažinimas su patentinių paraiškų dokumentacija

Paskelbus patentinę paraišką, susipažinti su ja gali bet kuris suinteresuotas asmuo. Susipažinti su patentine paraiška iki jos paskelbimo galima tik gavus pareiškėjo raštišką sutikimą.

Jeigu patentinė paraiška pagal 20 straipsnio trečiąją dalį buvo atšaukta iki jos paskelbimo, susipažinti su ja galima tik gavus raštišką ją atšaukusio asmens sutikimą.

25 straipsnis. Ginčų nagrinėjimas

Ginčus, kilusius iki patento išdavimo tarp pareiškėjo ir Valstybinio patentų biuro eksperto dėl patentinės paraiškos padavimo ir prioriteto datos nustatymo, ekspertizės išvadų ir atsisakymo išduoti patentą, nagrinėja Valstybinio patentų biuro Apeliacinis skyrius. Pareiškėjas arba jo atstovas turi teisę dalyvauti Apeliacinio skyriaus posėdžiuose.

III SKIRSNIS PATENTO GALIOJIMAS

26 straipsnis. Patento savininko teisės

Kai patento objektas yra gaminys, patento savininkas turi išimtinę teisę drausti kitiems asmenims be jo leidimo gaminti, naudoti, siūlyti parduoti, parduoti, importuoti ar eksportuoti tą gaminį

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [VIII-1738](#), 2000-06-15, Žin., 2000, Nr. 54-1560 (2000-07-05), i. k. 1001010ISTAI-1738

Kai patento objektas yra gaminio gamybos būdas, patento savininkas turi išimtinę teisę drausti kitiems asmenims be jo leidimo naudoti tą būdą bei naudoti, siūlyti parduoti, parduoti, importuoti ar eksportuoti tiesiogiai tuo būdu gautą gaminį.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [VIII-1738](#), 2000-06-15, Žin., 2000, Nr. 54-1560 (2000-07-05), i. k. 1001010ISTAI-1738

Patento savininkas neturi teisės trukdyti kitiems asmenims atlikti pirmojoje ir antrojoje dalyse išvardytų veiksmų, jeigu jie:

1) atliekami savo poreikiams tenkinti ir neprieštarauja ekonominiams patento savininko interesams;

2) atliekami eksperimentiniams arba mokslinių tyrimų tikslams ir tai netrukdo normaliai naudoti patentą ir nepagrįstai nepažeidžia teisėtų patento savininko interesų;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [IX-568](#), 2001-10-30, Žin., 2001, Nr. 94-3308 (2001-11-09), i. k. 1011010ISTA00IX-568

3) atliekami vienkartiniam vaistų gaminimui vaistinėje pagal gydytojo receptą arba jeigu nurodyta, kaip naudotis taip pagamintais vaistais.

Patento savininkas turi teisę uždrausti kitiems asmenims tiekti arba siūlyti tiekti pagrindinius patentuoto išradimo elementus, išskyrus tuos, kurie plačiai žinomi ūkinėje veikloje, jeigu jų tiekimas arba siūlymas tiekti reikalingas šio straipsnio pirmojoje ir antrojoje dalyse nurodytiems veiksmams atlikti.

Teisės į patentinę paraišką ir patentą yra paveldimos. Šių teisių nepaveldi valstybė.

27 straipsnis. Patento galiojimo terminas ir metų mokesčiai

Patentas galioja 20 metų nuo paraiškos padavimo datos.
 Patento galiojimo terminas priklauso nuo metų mokesčio mokėjimo.
 Pirmas metų mokestis mokamas už trečiuosius galiojimo metus.
 Metų mokestis mokamas per du paskutinius patento galiojimo einamųjų metų mėnesius.
 Metų mokestis gali būti sumokėtas per šešis mėnesius pasibaigus šio straipsnio ketvirtojoje dalyje nurodytam terminui, tačiau 50 procentų didesnis.

27¹ straipsnis Papildomos apsaugos liudijimas

Patento savininkui ar jo teisių perėmėjui ne ilgesniam kaip penkerių metų laikotarpiui gali būti išduotas papildomos apsaugos liudijimas (toliau – liudijimas), jei teisinė apsauga suteikta:

- 1) vaisto veikliosioms medžiagoms;
- 2) augalų apsaugos priemonės veikliosioms medžiagoms.

Liudijimas išduodamas, jeigu patento savininkas ar jo teisių perėmėjas Valstybiniam patentų biurui pateikia paraišką liudijimui gauti. Paraišką sudaro šie dokumentai:

- 1) prašymas išduoti liudijimą;
- 2) vaisto ar augalų apsaugos priemonės registravimo liudijimo, pirmą kartą suteikiančio teisę prekiauti vaistu ar augalų apsaugos priemone, kopija;
- 3) dokumentas, patvirtinantis, kad sumokėtas nustatytas mokestis.

Paraiška liudijimui gauti turi būti paduota Valstybiniam patentų biurui iki patento galiojimo pabaigos dienos, bet ne vėliau kaip per 6 mėnesius nuo vaisto ar augalų apsaugos priemonės registravimo liudijimo išdavimo arba per 6 mėnesius nuo patento išdavimo, jei patentas buvo išduotas vėliau. Paraiškos dokumentams taikomus reikalavimus, paraiškos nagrinėjimo, liudijimo išdavimo ir galiojimo tvarką nustato Valstybinis patentų biuras. Apie paraiškos liudijimui gauti padavimą, liudijimo išdavimą bei galiojimo pabaigą Valstybinis patentų biuras skelbia savo oficialiame biuletenyje. Į Lietuvos Respublikos patentų registrą įrašomi duomenys apie liudijimo išdavimą ir galiojimą.

Išduotas liudijimas įsigalioja pasibaigus patento galiojimo terminui ir galioja tiek laiko, kiek susidaro iš laiko nuo patentinės paraiškos padavimo dienos iki vaisto ar augalų apsaugos priemonės registravimo liudijimo išdavimo dienos atėmus penkerius metus, bet ne ilgiau kaip penkerius metus nuo liudijimo įsigaliojimo dienos. Liudijimo galiojimas priklauso nuo nustatyto metų mokesčio mokėjimo.

TAR pastaba. 3 dalies nuostatos dėl paraiškos liudijimui gauti padavimo laikotarpio netaikomos Lietuvos Respublikoje galiojančio patento, kuriam gauti paraiška buvo paduota po 1994 m. vasario 1 d., savininkui arba jo teisių perėmėjui, jeigu paraiška liudijimui gauti pateikiama per 6 mėnesius nuo Lietuvos Respublikos įstojimo į Europos Sąjungą dienos.

Liudijimas savininkui ar jo teisių perėmėjui suteikia visas šio įstatymo nustatytas teises, pareigas bei apribojimus.

Teisinė apsauga, kurią suteikia liudijimas, gali būti taikoma tik tam vaistui ar augalų apsaugos priemonei, dėl kurių išduotas registravimo liudijimas, suteikiantis teisę jais prekiauti, ir neturi viršyti patento suteikiamos teisinės apsaugos.

Papildyta straipsniu:

Nr. [IX-568](#), 2001-10-30, Žin., 2001, Nr. 94-3308 (2001-11-09), i. k. 1011010ISTA00IX-568

28 straipsnis. Teisinės apsaugos ribos ir išradimo apibrėžties aiškinimas

Patentui suteikiamas teisinės apsaugos ribas nustato išradimo apibrėžtis. Išradimo aprašymas ir brėžiniai skiriami išradimo apibrėžčiai paaiškinti.

Išradimo apibrėžtis apima ne tik visus jos punktuose išdėstytus požymius, bet ir juos atitinkančius ekvivalentus.

Požymis yra laikomas ekvivalentišku nurodytajam išradimo apibrėžtyje, jeigu:

jis atlieka tą pačią funkciją ir tokiu pat būdu, duoda tokį pat, kaip ir išradimo apibrėžtyje nurodytas požymis, rezultatą;

atitinkamos srities specialistui akivaizdu, jog tokį pat rezultatą, koks gaunamas naudojant išradimo apibrėžtyje nurodytą požymį, galima gauti taikant ekvivalentišką požymį.

Valstybinis patentų biuras privalo atsižvelgti į bet kurį pareiškėjo ar patento savininko pareiškimą dėl apibrėžties susiaurinimo, paduotą iki patento išdavimo arba patento galiojimo metu.

Jeigu patento aprašyme pateikiami išradimo naudojimo, atliekamų funkcijų ar jų pagrindu gautų rezultatų pavyzdžiai, išradimo apibrėžties aiškinimas tais pavyzdžiais neapsiriboja.

29 straipsnis. Pirmalaikio naudojimo teisė

Fiziniai ir juridiniai asmenys, kurie naudojo arba visiškai pasirengė naudoti išradimą, iki patentinės paraiškos padavimo datos arba jeigu prašoma prioriteto - iki patentinės paraiškos prioriteto datos, neatsižvelgdami į patento savininko valią, gali išradimą naudoti taip, kaip naudojo ar numatė naudoti pasirengimo metu.

Pirmalaikio naudojimo teisė gali būti perduota tiksliai kartu su įmone ar jos veikla arba su ta įmonės ar jos veiklos dalimi, kurioje išradimas buvo panaudotas arba rengiamasi jį naudoti.

30 straipsnis. Patento savininko teisės užsienio transporto priemonių atžvilgiu

Patento savininko teisių pažeidimu nelaikomas:

1) priemonių, kurios yra patento objektai, naudojimas užsienio valstybių jūrų laivuose, kai šie laivai laikinai arba atsitiktinai yra Lietuvos Respublikos vandenyse, su sąlyga, jeigu šios priemonės naudojamos tik laivų reikalams;

2) priemonių, kurios yra patento objektai, naudojimas užsienio oro arba sausumos transporto priemonių konstrukcijose arba šių priemonių eksploatavimas, arba jų naudojimas pagalbinuose įrengimuose, kai šios transporto priemonės laikinai ar atsitiktinai yra Lietuvos Respublikoje.

IV SKIRSNIS NUOSAVYBĖS TEISĖS PAKEITIMAS

31 straipsnis. Patentinės paraiškos ar patento nuosavybės teisės pakeitimas

Sutartis dėl patentinės paraiškos ar patento perleidimo turi būti sudaryta raštu.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-568](#), 2001-10-30, Žin., 2001, Nr. 94-3308 (2001-11-09), i. k. 1011010ISTA00IX-568

Patentinės paraiškos ar patento nuosavybės teisės pakeitimas, sumokėjus mokestį, registruojamas Valstybiniame patentų biure. Patentinės paraiškos ar patento perėmėjas nuosavybės teisę įgyja nuo registracijos Valstybiniame patentų biure datos. Žinios apie patento savininko pasikeitimą skelbiamos Valstybinio patentų biuro oficialiame biuletenyje.

32 straipsnis. Patentinės paraiškos ar patento pripažinimas kito asmens nuosavybės teise

Suinteresuotas asmuo gali pateikti teismui ieškinį dėl nuosavybės teisės į patentinę paraišką ar patentą pripažinimo, jeigu esminiai išradimo požymiai, aprašyti patentinėje paraiškoje arba patente, yra sukurti jo, o ne patentinės paraiškos pareiškėjo ar patento savininko.

33 straipsnis. Patentinės paraiškos ar patento bendrosios nuosavybės teisės pasikeitimas

Patentinė paraiška ar patentas gali priklausyti bendrosios nuosavybės teise keliems pareiškėjams arba keliems patento bendrasavininkiams.

Kiekvienas iš patentinės paraiškos pareiškėjų turi teisę atskirai, be kitų sutikimo, perleisti šios paraiškos savąją dalį, tačiau atšaukti patentinę paraišką ar sudaryti licencinę sutartį su kitais asmenimis pareiškėjai gali tik kartu.

Kiekvienas patento bendrasavininkis turi teisę atskirai, be kitų sutikimo, perleisti patento savąją dalį ar kreiptis į teismą su ieškiniu dėl patento pažeidimo.

Bendrasavininkiai tik kartu gali atsisakyti patentinės išradimo apsaugos arba sudaryti licencinę sutartį su kitais asmenimis.

Šio straipsnio antrosios ir trečiosios dalių nuostatos taikomos tiksliai tuo atveju, jeigu patentinės paraiškos pareiškėjai ar patento bendrasavininkiai tarpusavyje nesusitaria arba jų sudarytoje sutartyje nenustatyta kitaip.

V SKIRSNIS LICENCINĖ SUTARTIS. VIEŠA LICENCIJA

34 straipsnis. Licencinė sutartis

Licencinė sutartis – tai susitarimas, kuriuo viena šalis (licenciaras) duoda kitai šaliai (licenciatui) sutikimą atlikti 26 straipsnyje išvardytus veiksmus.

Licencinė sutartis sudaroma raštu. Žodinė sutartis negalioja.

Sumokėjus mokestį, licencinė sutartis įrašoma į Lietuvos Respublikos patentų registrą ir įsigalioja nuo įrašymo datos.

4. *Neteko galios nuo 1997-12-24*

Straipsnio dalies naikinimas:

Nr. [VIII-565](#), 1997-12-09, *Žin.* 1997, Nr. 117-3005 (1997-12-24), i. k. 0971010ISTAVIII-565

35 straipsnis. Licencianto teisės

Licenciaro duotas licenciatui sutikimas galioja atliekant visus 26 straipsnyje išvardytus veiksmus be jokių apribojimų visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje bet koku to išradimo naudojimo atveju, jeigu licencinėje sutartyje nėra numatyta kitaip.

Licenciatas gali neleisti kitiems asmenims atlikti 26 straipsnyje išvardytų veiksmų, jeigu licencinėje sutartyje nėra numatyta kitaip.

36 straipsnis. Licenciaro teisės

Licenciaras gali leisti kitiems asmenims ir pats atlikti 26 straipsnyje išvardytus veiksmus, jeigu licencinėje sutartyje nėra numatyta kitaip.

Jeigu sutartyje numatoma suteikti išimtinę licenciją, licenciaras neturi teisės pats atlikti 26 straipsnyje išvardytų veiksmų ir leisti juos atlikti kitiems asmenims.

37 straipsnis. Vieša licencija

Patento savininkas gali pateikti Valstybiniam patentų biurui pareiškimą, kad už tam tikrą atlyginimą jis sutinka leisti bet kuriam asmeniui naudotis išradimu licencianto teisėmis. Šiuo atveju metų mokestis už patento galiojimą sumažinamas 50 procentų.

Valstybinis patentų biuras pareiškimo nepriima, jei į Lietuvos Respublikos patentų registrą jau yra įrašyta išimtinė licencija, patento savininko išduota tam pačiam išradimui.

Patento savininkas paduotą pareiškimą gali atšaukti bet kuriuo metu, apie tai raštu pranešęs Valstybiniam patentų biurui, jei Valstybinis patentų biuras dar nėra gavęs kitų asmenų raštiško pranešimo apie ketinimą naudoti šį išradimą.

Asmuo, norintis pasinaudoti vieša licencija, paduoda pareiškimą Valstybiniam patentų biurui ir įgyja licencianto teises naudoti išradimą. Tokiu būdu įgyta licencija yra laikoma neišimtinė.

Valstybinis patentų biuras, gavęs asmens pareiškimą pasinaudoti vieša licencija, neturi teisės įrašyti į Lietuvos Respublikos patentų registrą tam pačiam išradimui išduotos išimtinės licencijos, išskyrus atvejį, kai toks pareiškimas yra vėliau atšaukiamas.

VI SKIRSNIS PRIVERSTINĖ LICENCIJA

38 straipsnis. Neteko galios nuo 2000-07-05

Straipsnio naikinimas:

Nr. [VIII-1738](#), 2000-06-15, *Žin.* 2000, Nr. 54-1560 (2000-07-05), i. k. 1001010ISTAIIII-1738

39 straipsnis. Išradimo naudojimas su Lietuvos Respublikos Vyriausybės leidimu

Lietuvos Respublikos Vyriausybė gali priimti nutarimą leisti valstybės ar savivaldybės institucijai, fiziniam arba juridiniam asmeniui, taip pat įmonei, neturinčiai juridinio asmens teisių, be patento savininko sutikimo naudoti patentuotą išradimą Lietuvos Respublikos rinkoje, jeigu:

1) patentu saugomas išradimas yra susijęs su visuomenės poreikiais, nacionaliniu saugumu bei visuomenės sveikatos apsauga, ekonomiškai svarbių sektorių plėtra;

2) teismas nusprendžia, kad patento savininko ar licencijauto išradimo naudojimo būdas riboja konkurenciją.

Išradimas gali būti naudojamas tik tam tikslui, dėl kurio buvo priimtas nutarimas. Už išradimo naudojimą patento savininkui turi būti teisingai atlyginama, atsižvelgiant į išradimo ekonominę vertę.

Jei patento savininkas ar asmuo, kuriam leista naudoti patentuotą išradimą, prašo, Lietuvos Respublikos Vyriausybė, atsižvelgdama į jų argumentus, gali pakeisti patentuoto išradimo naudojimo sąlygas bei leidimo galiojimo laiką.

Kai leidimas naudoti patentuotą išradimą duodamas patento, kuris patobulina jau anksčiau patentuotą išradimą (antrojo patento), savininkui ir tai gali pažeisti pirmojo patento savininko išimtinės teises, Lietuvos Respublikos Vyriausybė prieš priimdama šį nutarimą atsižvelgia į papildomas sąlygas:

1) išradimas, patentuotas antruoju patentu, reiškia didelę techninę pažangą bei turi svarią ekonominę reikšmę palyginti su pirmuoju patentuotu išradimu;

2) pirmojo patento savininkas turi teisę į abipusę licenciją (leidimą vienas kitam naudotis patentuotais išradimais), kad galėtų naudoti antruoju patentu patentuotą išradimą;

3) leidimu suteikta teisė naudoti pirmuoju patentu patentuotą išradimą negali būti perleidžiama, išskyrus atvejus, kai perleidžiamas antrasis patentas.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė gali pripažinti nutarimą netekusiu galios, jeigu aplinkybės, dėl kurių buvo leista naudoti patentuotą išradimą, išnyko arba jeigu valstybės ar savivaldybės institucija, fizinis arba juridinis asmuo, taip pat įmonė, neturinti juridinio asmens teisių, naudoja patentuotą išradimą ne tuo tikslu, kuriam buvo priimtas nutarimas.

Leidimas naudoti išradimą turi būti neišimtinis, t.y. patento savininkas nepraranda teisės pats naudoti patentuotą išradimą ir neuždraudžia patento savininkui sudaryti licencines sutartis dėl patentuoto išradimo naudojimo bei toliau naudoti patentuotą išradimą ar kitaip įgyvendinti savo teises.

Leidimas naudoti patentuotą išradimą negali būti perleistas, išskyrus, kai įstatymų nustatyta tvarka yra perleidžiama įmonė (jos dalis), kurioje naudojamas patentuotas išradimas.

Prie prašymo leisti naudoti patentuotą išradimą turi būti pridedami įrodymai, patvirtinantys, kad leidimo siekiantis asmuo prašė, bet negavo patento savininko leidimo naudoti patentuotą išradimą. Ši nuostata netaikoma ekstremalių situacijų ar kitų ekstremalių įvykių šalyje atvejais arba naudojant patentuotą išradimą nekomerciniais tikslais visuomenės poreikiams. Patento savininkas apie rengiamą nutarimą leisti naudoti patentuotą išradimą bei apie ketinimą naudoti patentuotą išradimą šio straipsnio 1 dalies 1 punkte numatytais tikslais turi būti informuotas raštu.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimai dėl leidimo be patento savininko sutikimo naudoti patentuotą išradimą gali būti skundžiami teismui įstatymų nustatyta tvarka.

Valstybinis patentų biuras, gavęs Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimą dėl leidimo naudoti išradimą, informaciją apie leidimą skelbia savo oficialaus biuletenio artimiausiame numeryje.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [VIII-1738](#), 2000-06-15, *Žin.*, 2000, Nr. 54-1560 (2000-07-05), i. k. 1001010ISTAI-1738

VII SKIRSNIS GINČŲ NAGRINĖJIMAS. TEISIŲ GYNIMAS

40 straipsnis. Institucijos, nagrinėjančios ginčus dėl išradimų teisinės apsaugos
Ginčus dėl išradimų patentavimo ir naudojimo nagrinėja šios institucijos:

1) Valstybinio patentų biuro Apeliacinis skyrius - ginčus dėl išradimo patentavimo, kilusius iki patento išdavimo;

2) Vilniaus apygardos teismas ginčus dėl:

Valstybinio patentų biuro Apeliacinio skyriaus sprendimo atsisakyti išduoti patentą; patentinės paraiškos ar patento nuosavybės teisės pripažinimo kitam asmeniui; išduoto patento pripažinimo visiškai ar iš dalies negaliojančiu; paskelbtos patentinės paraiškos, kuriai suteikta laikina apsauga, pažeidimo; išduoto patento pažeidimo; patento pažeidimo fakto nebuvimo nustatymo; patento panaikinimo.

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [I-638](#), 1994-11-08, *Žin.*, 1994, Nr. 89-1713 (1994-11-18), i. k. 0941010ISTA000I-638

Nr. [VIII-1738](#), 2000-06-15, *Žin.*, 2000, Nr. 54-1560 (2000-07-05), i. k. 1001010ISTAI-1738

Ginčai dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo dėl leidimo naudoti patentuotą išradimą suteikimo, patentuoto išradimo naudojimo su Vyriausybės leidimu sąlygų pakeitimo, atlyginimo patentuoto išradimo savininkui už tokio patento naudojimą dydžio nustatymo bei leidimo panaikinimo sprendžiami įstatymų nustatyta tvarka.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [VIII-1738](#), 2000-06-15, *Žin.*, 2000, Nr. 54-1560 (2000-07-05), i. k. 1001010ISTAI-1738

41 straipsnis. Teisių gynimas

Patento savininkas ar pareiškėjas turi teisę pareikšti ieškinį teisme bet kuriam asmeniui, pažeidusiam ar pažeidinėjančiam patentą arba paskelbtą patentinę paraišką, kuriai suteikta laikina apsauga, ir prašyti nutraukti pažeidžiančius veiksmus, atlyginti padarytą žalą. Taip pat kiekvienas iš jų gali pareikšti ieškinį asmeniui, kuris savo veiksmais sudaro pažeidimo grėsmę. Tokį ieškinį galima pareikšti ne vėliau kaip per trejus metus nuo pažeidimo fakto nustatymo.

Bet kuris licenciatas, jeigu licencinėje sutartyje nenumatyta kitaip, gali prašyti patento savininko, kad šis imtųsi priemonių jo teisėms, įgytoms pagal licencinę sutartį, ginti. Licenciatas gali nurodyti, kokių priemonių reikia imtis jo teisėms ginti, kokio dydžio jam padaryti nuostoliai turi būti atlyginti.

Jeigu licenciatas įrodo, kad patento savininkas, gavęs jo prašymą, per tris mėnesius nepareikšė ieškinio patento teisių pažeidėjui, jis gali pats savo vardu pareikšti ieškinį pažeidėjui, apie tai pranešęs patento savininkui. Patento savininkas turi teisę dalyvauti bylos nagrinėjimo procese kaip suinteresuotas asmuo.

Jeigu licenciatas įrodo, kad norint išvengti nuostolių reikia imtis neatidėliotinų veiksmų, teismas, net nepasibaigus trijų mėnesių terminui, pagal licenciatą ieškinį gali priimti sprendimą, įspėjantį pažeidėją nutraukti patento savininko teisių pažeidimą.

Jeigu patento objektas yra gaminio gamybos būdas ir atsakovo gaminamas gaminys yra tapatus patentuotu gamybos būdu pagamintam gaminiui arba yra pagrindas spėti, jog jis gaminamas pažeidžiant patentą, o ieškovas negali nustatyti, koku būdu pagamintas gaminys, tai atsakovas privalo įrodyti, kad tapataus gaminio gamybos būdas yra kitoks negu patentuotasis būdas.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [IX-568](#), 2001-10-30, *Žin.*, 2001, Nr. 94-3308 (2001-11-09), i. k. 1011010ISTA00IX-568

Kai pateikiami įrodymai, kad tapataus gaminio gamybos būdas yra kitoks negu patentuotasis būdas, turi būti užtikrinta atsakovo gamybos bei komercinių paslapčių apsauga.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [IX-568](#), 2001-10-30, *Žin.*, 2001, Nr. 94-3308 (2001-11-09), i. k. 1011010ISTA00IX-568

41¹ straipsnis. Muitinės priežiūros priemonių taikymas

Gaminiams, kurių importas į Lietuvos Respubliką ir eksportas iš jos laikytinas išradimo patento savininko teisių pažeidimu, gali būti taikomos įstatymų nustatytos muitinės priežiūros priemonės.

Papildyta straipsniu:

Nr. [IX-118](#), 2000-12-21, Žin., 2000, Nr. 113-3612 (2000-12-30), i. k. 1001010ISTA00IX-118

42 straipsnis. Patento pažeidimo fakto nebuvimo nustatymas

Suinteresuotas asmuo turi teisę pareikšti patento savininkui ieškinį, prašydamas teismo nustatyti, kad jo veikla nepažeidžia savininkui išduoto patento.

Suinteresuotam asmeniui įrodžius, kad jo veikla nepažeidžia išduoto patento, teismas savo sprendimu nustato patento pažeidimo nebuvimo faktą.

Patento savininkas apie iškeltą bylą dėl patento pažeidimo nebuvimo fakto nustatymo privalo informuoti visus licenciatus. Licenciatai turi teisę, jeigu licencinėje sutartyje nenumatyta kitaip, dalyvauti nagrinėjant šią bylą.

VIII SKIRSNIS PATENTO PAKEITIMAI. PATENTO ATSIŠAKYMAS. PATENTO PRIPAŽINIMAS NEGALIOJANČIU

43 straipsnis. Patento pakeitimai

Patento savininkas, norėdamas susiaurinti patento suteikiamą teisinę apsaugą, turi teisę reikalauti, kad Valstybinis patentų biuras padarytų patento pakeitimus.

Patento savininkas turi teisę reikalauti, kad Valstybinis patentų biuras padarytų patento pakeitimus, ištaisydamas technines klaidas ar netikslumus.

Valstybinis patentų biuras privalo vykdyti teisėtus patento savininko reikalavimus.

Neleidžiama daryti tokių patento pakeitimų, kurie išplėstų išradimo ribas, nustatytas patentinėje paraiškoje.

Valstybinis patentų biuras apie padarytus patento pakeitimus skelbia savo oficialiame biuletenyje.

44 straipsnis. Patento atsisakymas

Patento savininkas gali atsisakyti patento, apie tai raštu pranešdamas Valstybiniam patentų biurui. Patento atsisakymas gali būti dalinis, kai atsisakoma vieno ar daugiau apibrėžties punktų.

Valstybinis patentų biuras įrašo apie patento atsisakymą į Lietuvos Respublikos patentų registrą ir apie tai paskelbia savo oficialiame biuletenyje.

Patento atsisakymas įsigalioja nuo tos datos, kai patento savininko prašymą gauna Valstybinis patentų biuras.

45 straipsnis. Patento pripažinimas negaliojančiu

Teismas pagal suinteresuotų asmenų ieškinį gali pripažinti patentą visiškai arba iš dalies negaliojančiu, jeigu:

1) išradimas pagal šio įstatymo 2-5 straipsnius yra nepatentabilus;

2) patente išradimo esmė neatskleista taip aiškiai ir išsamiai, kad jį galėtų panaudoti tos srities specialistas;

3) patento objektas yra platesnis negu paduotos patentinės paraiškos turinys arba patentas buvo išduotas pagal atskirtą patentinę paraišką, kuri yra platesnio turinio negu pirminė patentinė paraiška;

4) patento savininkas pagal šio įstatymo 8 straipsnio pirmąją dalį neturi teisės į patentą.

Jeigu patentas pripažįstamas iš dalies negaliojančiu, apribojamos patento suteikiamos teisės, sumažinama išradimo apibrėžties punktų ir atitinkamai pakeičiamas išradimo aprašymas bei brėžiniai.

46 straipsnis. Patento pripažinimo negaliojančiu pasekmės

Patentas, teismo pripažintas visiškai ar iš dalies negaliojančiu, netenka galios nuo patentinės paraiškos padavimo datos.

Įsigaliojus teismo sprendimui dėl patento pripažinimo visiškai ar iš dalies negaliojančiu, teismas savo sprendimą siunčia Valstybiniam patentų biurui, kuris duomenis apie patento pripažinimą visiškai ar iš dalies negaliojančiu įrašo į Lietuvos Respublikos patentų registrą ir skelbia savo oficialiame biuletenyje.

IX SKIRSNIS TARPTAUTINĖ PATENTINĖ PARAIŠKA

47 straipsnis. Bendrieji nuostatai

Tarptautinė patentinė paraiška - tai pagal Patentinės kooperacijos sutartį, pasirašytą 1970 m. birželio 19 d. Vašingtone, paduota patentinė paraiška.

Šiame įstatymo skirsnyje, kalbant apie tarptautinę patentinę paraišką, duodamos nuorodos į Patentinės kooperacijos sutarties ir ją papildančios instrukcijos straipsnius.

Patentinės kooperacijos sutarties, šio įstatymo bei poįstatyminių aktų nuostatos taikomos tarptautinei patentinei paraiškai, kai Valstybinis patentų biuras yra gaunančioji, nurodytoji ar pasirinktoji patentų tarnyba.

48 straipsnis. Tarptautinė patentinė paraiška, kai Valstybinis patentų biuras yra nurodytoji ar pasirinktoji patentų tarnyba

Paskelbtai pagal Patentinės kooperacijos sutarties 21 straipsnį tarptautinei patentinei paraiškai, vadovaujantis šio įstatymo 21 straipsnio trečiąja dalimi, suteikiama laikina apsauga, kai Valstybinis patentų biuras yra nurodytoji ar pasirinktoji patentų tarnyba.

Laikina apsauga įsigalioja nuo datos, kada Valstybinio patentų biuro oficialiame biuletenyje buvo paskelbtas tarptautinėje patentinėje paraiškoje nurodyto išradimo apibrėžties vertimas į lietuvių kalbą.

Kai Valstybinis patentų biuras yra nurodytoji ar pasirinktoji patentų tarnyba, tarptautinės patentinės paraiškos pareiškėjas, norėdamas gauti Lietuvos Respublikos patentą pagal šį įstatymą, privalo per Patentinės kooperacijos sutarties 22 ar 39 straipsnyje nustatytą laiką pateikti tarptautinės patentinės paraiškos vertimą į lietuvių kalbą ir sumokėti mokestį.

49 straipsnis. Tarptautinė patentinė paraiška, kai Valstybinis patentų biuras yra gaunančioji patentų tarnyba

Tarptautinė patentinė paraiška gali būti paduota Valstybiniam patentų biurui, jeigu pareiškėjas yra Lietuvos Respublikos pilietis ar gyventojas.

Už tarptautinės patentinės paraiškos persiuntimą į Pasaulinės intelektinės nuosavybės organizacijos Tarptautinį biurą ir Tarptautinės paieškos organizaciją mokamas mokestis, nurodytas Patentinės kooperacijos sutarties instrukcijos 14 punkte.

Tarptautinė patentinė paraiška turi būti paduota Valstybinio patentų biuro nustatyta kalba.

X SKIRSNIS EUROPOS PATENTŲ GALIOJIMO IŠPLĖTIMAS

50 straipsnis. Bendrieji nuostatai

Europos patentinė paraiška ir Europos patentas, išplėsti į Lietuvos Respubliką, pagal šio skirsnio nuostatas turi tokią pat galią ir prilyginami pagal Lietuvos Respublikos patentų įstatymą paduotai nacionalinei paraiškai bei išduotam nacionaliniam patentui.

Europos patentinė paraiška – tai paraiška Europos patentui gauti, paduota pagal Europos patentų konvenciją, pasirašytą 1973 m. spalio 5 d. Miunchene, taip pat tarptautinė paraiška, paduota pagal Patentinės kooperacijos sutartį, pasirašytą 1970 m. birželio 19 d. Vašingtone, kai Europos patentų tarnyba (toliau – EPT) yra nurodytoji arba pasirinktoji tarnyba, o Lietuvos Respublika yra nurodytoji valstybė.

Išplėstas Europos patentas – tai patentas, išduotas EPT pagal Europos patentinę paraišką, kurioje prašoma jo galiojimą išplėsti į Lietuvos Respubliką.

Nacionalinė patentinė paraiška – tai patentinė paraiška, paduota pagal šį įstatymą Lietuvos Respublikos valstybiniam patentų biurui.

Nacionalinis patentas – tai patentas, išduotas pagal nacionalinę patentinę paraišką.

51 straipsnis. Prašymas dėl išplėtimo

Europos patentinė paraiška ir pagal ją išduotas Europos patentas išplečiami į Lietuvos Respubliką, jeigu to prašo pareiškėjas. Prašymas dėl išplėtimo laikomas paduotu kartu su bet kuria Europos patentine paraiška, paduota Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Europos patentų organizacijos susitarimo dėl Bendradarbiavimo susitarimo 3(3) straipsnio įgyvendinimo įsigaliojimo dieną arba vėliau. Valstybinis patentų biuras, gavęs iš EPT prašymą dėl išplėtimo, skelbia jį kaip galima greičiau, tačiau ne anksčiau kaip po 18 mėnesių nuo paraiškos padavimo datos arba, jeigu buvo prašyta suteikti prioriteto datą, nuo anksčiausios prioriteto datos.

Prašymas dėl išplėtimo gali būti atšauktas bet kuriuo metu. Laikoma, kad prašymas dėl išplėtimo atšauktas, jeigu laiku nebuvo sumokėtas išplėtimo mokestis arba Europos patentinė paraiška buvo galutinai atmesta, atšaukta arba laikoma atšaukta. Valstybinis patentų biuras apie tai skubiai skelbia, jeigu prašymas dėl išplėtimo jau buvo paskelbtas.

52 straipsnis. Išplėtimo mokestis

Išplėtimo mokestis pagal 51 straipsnio antrąją dalį turi būti sumokėtas EPT per mokesčio mokėjimo laikotarpį, kuris yra nustatytas Europos patentų konvencijoje šalies nurodymo mokesčiui mokėti.

Išplėtimo mokesčiui sumokėti taip pat dar gali būti taikomas lengvatinis terminas, nustatytas Europos patentų konvencijos 85a(2) taisyklėje, tačiau šiuo atveju mokamas papildomas 50 procentų dydžio mokestis.

Išplėtimo mokesčiai mokami pagal Europos patentų konvencijoje nustatytas mokesčių mokėjimo taisykles. Teisėtai sumokėtas išplėtimo mokestis yra negrąžinamas.

53 straipsnis. Europos patentinių paraiškų galiojimas

Europos patentinė paraiška, kuriai suteikta padavimo data, bet kuriuo atveju yra lygiavertė pagal visus reikalavimus paduotai nacionalinei patentinei paraiškai, pripažįstant Europos patentinės paraiškos prioritetą, nesvarbu, kokia bus jos nagrinėjimo eiga.

Paskelbtai Europos patentinei paraiškai suteikiama tokia pat laikina apsauga, kaip ir nacionalinei patentinei paraiškai pagal šio įstatymo 21 straipsnio trečiąją dalį. Laikina apsauga suteikiama nuo tos datos, kai paskelbtos Europos patentinės paraiškos apibrėžties vertimas į lietuvių kalbą pareiškėjo buvo perduotas jo išradimą naudojančiam asmeniui Lietuvos Respublikoje.

Laikoma, kad Europos patentinei paraiškai nebuvo suteikta šio straipsnio antroje dalyje nustatyta laikina apsauga iš pat pradžių, jeigu prašymas dėl išplėtimo buvo vėliau atšauktas arba laikomas atšauktu.

54 straipsnis. Europos patentų galiojimas

Išplėstas Europos patentas pagal šio straipsnio antrąją- šeštąją dalis nuo paskelbimo apie jo išdavimą EPT datos suteikia tokias pat teises, kokias pagal šio įstatymo 26 straipsnį suteikia nacionalinis patentas.

Europos patento savininkas per 3 mėnesius nuo paskelbimo apie Europos patento išdavimą datos pateikia Valstybiniam patentų biurui Europos patento apibrėžties vertimą į lietuvių kalbą ir sumoka mokestį už jo paskelbimą.

Jeigu dėl Europos patentų tarnybai paduoto protesto pakeičiama patento apibrėžtis, patento savininkas per 3 mėnesius nuo pakeistos patento apibrėžties paskelbimo datos turi pateikti Valstybiniam patentų biurui pakeistos išradimo apibrėžties vertimą į lietuvių kalbą ir sumokėti mokestį už jo paskelbimą.

Valstybinis patentų biuras skubiai skelbia pagal šio straipsnio antrąją ar trečiąją dalis pateiktus tikslus vertimus.

Jeigu šio straipsnio antroje ar trečiojoje dalyse nurodytas vertimas laiku nepateikiamas ir mokestis laiku nesumokamas, Europos patentas nuo pat pradžios laikomas negaliojančiu.

Išplėstas Europos patentas ir Europos patentinė paraiška, pagal kurią šis patentas buvo išduotas, nesukelia šio straipsnio pirmojoje dalyje ir 53 straipsnio antroje dalyje nustatytų teisinių pasekmių nuo pat pradžios tokios apimties, kokia patentas buvo panaikintas išnagrinėjus EPT gautą protestą.

55 straipsnis. Europos patentinės paraiškos arba Europos patento teksto autentiškumas

Europos patentinės paraiškos arba Europos patento tekstas, pateiktas EPT vartojama kalba, laikomas autentišku tekstu ir Lietuvos Respublikoje.

Šio įstatymo 53 ir 54 straipsniuose nurodyti vertimai laikomi autentiškais, išskyrus patentų panaikinimo procesą, kai jiems suteikiama siauresnė apsauga negu buvo suteikta tekstams Europos patentų tarnybos vartojama kalba.

Pareiškėjas ar patento savininkas gali pateikti ištaisytą Europos patentinės paraiškos arba Europos patento apibrėžties vertimą. Ištaisytas vertimas įsigalioja, kai jį paskelbia Valstybinis patentų biuras. Bet kuris asmuo, gera valia naudojantis arba pasirengęs naudoti išradimą, nepažeisdamas patentinės paraiškos ar patento ankstesnio vertimo, po apibrėžties vertimo ištaisymo gali ir toliau nemokamai naudoti išradimą savo veikloje arba savo įmonės reikmėms tenkinti.

56 straipsnis. Teisė į ankstesnę datą

Europos patentinė paraiška, už kurios išplėtimą sumokėtas išplėtimo mokestis, ir išplėstas Europos patentas nacionalinės paraiškos ir nacionalinio patento atžvilgiu pagal šio įstatymo 3 straipsnio antrąją dalį turės tokia pat technikos lygio galią, kaip ir nacionalinė patentinė paraiška ir nacionalinis patentas.

Nacionalinė patentinė paraiška ir nacionalinis patentas išplėsto Europos patento atžvilgiu turės tokia pat technikos lygio galią, kokią jie turi pagal šio įstatymo 3 straipsnio antrąją dalį.

57 straipsnis. Dviguba apsauga

Jeigu išplėstas Europos patentas ir nacionalinis patentas, turintys tą pačią padavimo arba prioriteto datą, buvo išduoti tam pačiam asmeniui ar jo teisių perėmėjui už tą patį išradimą, nacionalinis patentas nustoja galios nuo tos datos, kai pasibaigia išplėtam Europos patentui užprotestuoti skirtas laikas ir protesto nebuvo gauta, arba nuo tos datos, kai atsižvelgus į protestą buvo priimtas sprendimas Europos patentą palikti galiojančiu.

58 straipsnis. Metų mokestis už Europos patento galiojimo pratęsimą

Už išplėsto Europos patento galiojimo pratęsimą Valstybiniam patentų biurui mokamas mokestis. Jį pradedama mokėti nuo kitų metų po paskelbimo apie Europos patento išdavimą.

59 straipsnis. Europos patentų konvencijos taikymas

Europos patentų konvencijos ir jos įgyvendinimo taisyklių reikalavimai netaikomi Lietuvos Respublikoje, jeigu ko kita nenustato šis įstatymas.

XI SKIRSNIS TARPTAUTINIAI SUSITARIMAI

60 straipsnis. Tarptautinės sutartys; užsienio fizinių ir juridinių asmenų teisės

Jeigu tarptautinės sutartys, kuriose dalyvauja Lietuvos Respublika, nustato kitokias taisykles ir jos patentinės paraiškos pareiškėjui arba patento savininkui yra palankesnės už numatytas šiame įstatyme bei kituose norminiuose aktuose, taikomos tarptautinių sutarčių taisyklės.

Išradimų apsauga Lietuvos Respublikoje suteikiama pagal patentinę paraišką, paduotą užsienyje, jeigu susitarime arba sutartyje, kurioje dalyvauja Lietuvos Respublika, tai yra numatyta. Tokia patentinė paraiška ir vėliau pagal ją išduotas patentas turi Lietuvos Respublikoje tokią pat juridinę galią, kaip ir į Valstybinį patentų biurą paduota nacionalinė patentinė paraiška ir pagal ją, remiantis šiuo įstatymu, išduotas patentas.

Užsienio fiziniai ir juridiniai asmenys naudojasi visomis šiame įstatyme bei kituose patento savininko teisių apsaugą reglamentuojančiuose norminiuose aktuose nustatytais teisėmis.

XII SKIRSNIS BAIGIAMIEJI NUOSTATAI

61 straipsnis. Lietuvos Respublikos civilinio kodekso pakeitimai

Lietuvos Respublikos civilinio kodekso penktąjį skyrių (557–559 straipsniai) ir šeštąjį skyrių (560–566 straipsniai) pripažinti netekusiais galios.

62 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

Lietuvos Respublikos patentų įstatymas, išskyrus IX skirsnį „Tarptautinė patentinė paraiška“ ir X skirsnį „Europos patentų galiojimo išplėtimas“, įsigalioja nuo 1994 m. vasario 1 dienos.

IX skirsnis įsigalioja Lietuvos Respublikai prisijungus prie Patentinės kooperacijos sutarties, pasirašytos 1970 m. birželio 19 d. Vašingtone.

X skirsnis įsigalioja pradėjus galioti Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Europos patentų organizacijos dvišalei sutarčiai dėl bendradarbiavimo patentų srityje.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

ALGIRDAS BRAZAUSKAS

Pakeitimai:

1.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [I-638](#), 1994-11-08, Žin., 1994, Nr. 89-1713 (1994-11-18), i. k. 0941010ISTA000I-638
Dėl Lietuvos Respublikos patentų įstatymo pakeitimo
2.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [VIII-565](#), 1997-12-09, Žin., 1997, Nr. 117-3005 (1997-12-24), i. k. 0971010ISTAVIII-565
Lietuvos Respublikos patentų įstatymo 34 straipsnio pakeitimo įstatymas
3.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [VIII-590](#), 1997-12-23, Žin., 1997, Nr. 119-3078 (1997-12-31), i. k. 0971010ISTAVIII-590
Lietuvos Respublikos patentų įstatymo 7, 8, 22 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymas
4.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [VIII-1738](#), 2000-06-15, Žin., 2000, Nr. 54-1560 (2000-07-05), i. k. 1001010ISTAIIII-1738
Lietuvos Respublikos patentų įstatymo 26, 39, 40 straipsnių pakeitimo ir papildymo bei 38 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymas
5.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-118](#), 2000-12-21, Žin., 2000, Nr. 113-3612 (2000-12-30), i. k. 1001010ISTA00IX-118
Lietuvos Respublikos patentų įstatymo papildymo 41(1) straipsniu įstatymas

6.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-568](#), 2001-10-30, Žin., 2001, Nr. 94-3308 (2001-11-09), i. k. 1011010ISTA00IX-568

Lietuvos Respublikos patentų įstatymo 2, 6, 26, 31, 41 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 27(1) straipsniu įstatymas